

Stigtomtaortens Hembygdsförening

Almanacka 2017

Omslagsbilden Hembygdsstugan Klockarbol vid Kyrkbyn, Stigtomta

Den 29 november 1978 bildades Stigtomtaortens Hembygdsförening omfattande Stigtomta, Bärbo, Nykyrka och Halla. Initiativtagare var Sigvard Ejermo som också blev föreningens första ordförande. Övriga ledamöter i styrelsen var Berndt Andersson, Christian Falkeborn, Eric Andersson och Anna-Stina Myrulf. 19 engagerade personer blev medlemmar vid bildandet. Vid årsmötet 1981 överlämnade Sigvard Ejermo ordförandeklubban till Yngve Larsson.

Styrelsen 2016: ordförande Margareta Granat, 0155-227214, sekreterare Nilsåke Ramlöv, 0155-227723, kassör Eva Sandström, 0155-269151, vice ordförande Jan Andersson, 0155-227260, ledamöter Torbjörn Andersson, Siv Nordblom och Lars-Ove Säfström. Tre ersättare Sören Jansson, Hans Estvik och Margareta Skagerström.

Vår **hemsida** finns under www.hembygd.se/stigtomtaorten. Där kommer att finnas en förteckning på våra aktiviteter under året. Där kommer också eventuella ändringar in.

Medlemskap 125 kr för 2017. Kan inbetalas till bankgiro 5326-8777, Stigtomtaortens hembygdsförening med angivande av namn och adress. **Välkommen som medlem!**

Årets almanacka har temat skolor och är vårt första försök. Priset är 40 kr st. Vi hoppas kunna göra det till en tradition. Köp den som julklapp! Styrelsen i november 2016.

Foto av akvarell, Erik Lindblom, Stigtomta

Bärbo gamla kyrkskola

var från början ett sockenmagasin. Nuvarande Bärbogården. Här bedrevs skola 1864-1960. Bärbo nya kyrkskola uppfördes 1915. Undervisningen där upphörde 1968.

Januari

2017

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
52	26 Stefan, Staffan	27 Johannes, Johan	28 Benjamin	29 Natalia, Natalie	30 Abel, Set	31 Sylvester	1 Nyårsdagen 🇸🇪 Nyårsdagen
1	2 Svea	3 Alfred, Alfrida	4 Rut	5 Hanna, Hannele	6 Kasper, Melker, Baltsar <i>Trettondedag jul</i>	7 August, Augusta	8 Erland
2	9 Gunnar, Gunder	10 Sigurd, Sigbritt	11 Jan, Jannike	12 Frideborg, Fridolf	13 Knut	14 Felix, Felicia	15 Laura, Lorentz
3	16 Hjalmar, Helmer	17 Anton, Tony	18 Hilda, Hildur	19 Henrik	20 Fabian, Sebastian	21 Agnes, Agneta	22 Vincent, Viktor
4	23 Frej, Freja	24 Erika	25 Paul, Pål	26 Bodil, Boel	27 Göte, Göta	28 Karl, Karla	29 Diana
5	30 Gunilla, Gunhild	31 Ivar, Joar				🇸🇪 <i>Konungens namnsdag</i>	

Foto av akvarell, Erik Lindblom, Stigtomta

Bärsta skola

I kyrkböckerna står Bärsta skolhus med första gången 1874 under Bärsta Krongård.

Undervisningen upphörde 1969. Skolbyggnaden är nu i privat ägo.

Februari

2017

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
5	30 Gunilla, Gunhild	31 Ivar, Joar	1 Max, Maximilian	2 Kyndelsmässodagen	3 Disa, Hjördis	4 Ansgar, Anselm	5 Agata, Agda
6	6 Dorotea, Doris	7 Rikard, Dick	8 Berta, Bert	9 Fanny, Franciska	10 Iris	11 Yngve, Inge	12 Evelina, Evy
7	13 Agne, Ove	14 Valentin	15 Sigfrid	16 Julia, Julius	17 Alexandra, Sandra	18 Frida, Fritiof	19 Gabriella, Ella
8	20 Vivianne	21 Hilding	22 Pia	23 Torsten, Torun	24 Mattias, Mats	25 Sigvard, Sivert	26 Torgny, Torkel
9	27 Lage	28 Maria	1 Albin, Elvira	2 Ernst, Erna	3 Gunborg, Gunvor	4 Adrian, Adriana	5 Tora, Tove

Foto av akvarell, Erik Lindblom, Stigtomta

Fjällskärs skola

byggdes 1880. Mellan 1866 och 1880 hade skola bedrivits vid Solö under Fjällskär.

Av den skolan finns nu bara grunden kvar. 1960 flyttades skolverksamheten från Fjällskär till Bärbo.

Mars

2017

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
9	27 Lage	28 Maria	1 Albin, Elvira	2 Ernst, Erna	3 Gunborg, Gunvor	4 Adrian, Adriana	5 Tora, Tove
10	6 Ebba, Ebbe	7 Camilla	8 Siv	9 Torbjörn, Torleif	10 Edla, Ada	11 Edvin, Egon	12 Viktoria Kronprinsessans namnsdag
11	13 Greger	14 Matilda, Maud	15 Kristoffer, Christel	16 Herbert, Gilbert	17 Gertrud	18 Edvard, Edmund	19 Josef, Josefina
12	20 Joakim, Kim	21 Bengt	22 Kennet, Kent	23 Gerda, Gerd	24 Gabriel, Rafael	25 Marie bebådelse-dag	26 Emanuel
13	27 Rudolf, Ralf	28 Malkolm, Morgan	29 Jonas, Jens	30 Holger, Holmfrid	31 Ester	1 Harald, Hervor	2 Gudmund, Ingemund

Foto av akvarell, Erik Lindblom, Stigtomta

Halla kyrkskola

invigdes 1845. Som skolmästare antogs Jonas Jonasson från Skagershult, 48 elever. Här tjänstgjorde bl a lärarinnan Elsa Ekstam och Christian Falkeborn. Skolan togs ur bruk 1951.

April

2017

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
13	27 Rudolf, Ralf	28 Malkolm, Morgan	29 Jonas, Jens	30 Holger, Holmfrid	31 Ester	1 Harald, Hervor	2 Gudmund, Ingemund
14	3 Ferdinand, Nanna	4 Marianne, Marlene	5 Irene, Irja	6 Vilhelm, Helmi	7 Irma, Irmelin	8 Nadja, Tanja	9 Otto, Otilia
15	10 Ingvar, Ingvor	11 Ulf, Ylva	12 Liv	13 Artur, Douglas	14 Tiburtius <i>Långfredagen</i>	15 Olivia, Oliver	16 Patrik, Patricia <i>Påskdagen</i>
16	17 Elias, Elis <i>Annandag Påsk</i>	18 Valdemar, Volmar	19 Olaus, Ola	20 Amalia, Amelie, Emelie	21 Anneli, Annika	22 Allan, Glenn	23 Georg, Göran
17	24 Vega	25 Markus	26 Teresia, Terese	27 Engelbrekt	28 Ture, Tyra	29 Tyko	30 Mariana <i>Konungens födelsedag</i>

Foto av akvarell, Erik Lindblom, Stigtomta

Klockarbol vid Nykyrka kyrka

troligen från 1750-talet, kanske vår äldsta kvarvarande byggnad. En märklig lärargärning bedrevs här från 1790 av klockare Elias Hagelström och hans hustru Hedvig Wennerberg, långt före skolstadgans inträde 1842. Hedvig erhöll efter 40 års nitisk och skicklig undervisning Patriotiska sällskapets medalj. Skolundervisningen flyttades till nybyggda Hormesta skola 1870.

Maj

2017

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
18	1 Valborg, Första Maj Första maj	2 Filip, Filippa	3 John, Jane	4 Monika, Mona	5 Gotthard, Erhard	6 Marit, Rita	7 Carina, Carita
19	8 Åke	9 Reidar, Reidun	10 Esbjörn, Styrbjörn	11 Märta, Märit	12 Charlotta, Lotta	13 Linnea, Linn	14 Halvard, Halvar
20	15 Sofia, Sonja	16 Ronald, Ronny	17 Rebecka, Ruben	18 Erik	19 Maj, Majken	20 Karolina, Carola	21 Konstantin, Conny
21	22 Hemming, Henning	23 Desideria, Desirée	24 Ivan, Vanja	25 Urban <i>Kristi Himmelsfärdsdag</i>	26 Vilhelmina, Vilma	27 Beda, Blenda	28 Ingeborg, Borghild
22	29 Yvonne, Jeanette	30 Vera, Veronika	31 Petronella, Pernilla	1 Gun, Gunnel	2 Rutger, Roger	3 Ingemar, Gudmar	4 Solbritt, Solveig

Foto av akvarell, Erik Lindblom, Stigtomta
 År 1929 i augusti började första skolåret i nybyggda Mjältnäs skola, Även kallad Ambol.
 Den användes ända till 1965 och är nu privatbostad.

Juni

2017

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
22	29 Yvonne, Jeanette	30 Vera, Veronika	31 Petronella, Pernilla	1 Gun, Gunnel	2 Rutger, Roger	3 Ingemar, Gudmar	4 Solbritt, Solveig 🇸🇪 Pingstdagen
23	5 Bo	6 Gustav, Gösta 🇸🇪 Sveriges Nationaldag, Svenska flaggans dag	7 Robert, Robin	8 Eivor, Majvor	9 Börje, Birger	10 Svante, Boris	11 Bertil, Berthold
24	12 Eskil	13 Aina, Aino	14 Håkan, Hakon	15 Margit, Margot	16 Axel, Axelina	17 Torborg, Torvald	18 Björn, Bjarne
25	19 Germund, Görel	20 Linda	21 Alf, Alvar	22 Paulina, Paula	23 Adolf, Alice	24 Johannes döparens dag 🇸🇪 Midsommardagen	25 David, Salomon
26	26 Raket, Lea	27 Selma, Fingal	28 Leo	29 Peter, Petra	30 Elof, Leif	1 Aron, Mirjam	2 Rosa, Rosita

Foto av akvarell, Erik Lindblom, Stigtomta
 Nääs-Tistagodset hade privat skola vid Oxhagen i Bärbo från 1830. Den skolan upphörde 1920 men användes en tid under andra världskriget då skolan vid kyrkan var upplåten till militären.

Juli

2017

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
26	26 Rakel, Lea	27 Selma, Fingal	28 Leo	29 Peter, Petra	30 Elof, Leif	1 Aron, Mirjam	2 Rosa, Rosita
27	3 Aurora	4 Ulrika, Ulla	5 Laila, Ritva	6 Esaias, Jessika	7 Klas	8 Kjell	9 Jörgen, Örjan
28	10 André, Andrea	11 Eleonora, Ellinor	12 Herman, Hermine	13 Joel, Judit	14 Folke <small>🇸🇪 Kronprinsessans födelsedag</small>	15 Ragnhild, Ragnvald	16 Reinhold, Reine
29	17 Bruno	18 Fredrik, Fritz	19 Sara	20 Margareta, Greta	21 Johanna	22 Magdalena, Madeleine	23 Emma
30	24 Kristina, Kerstin	25 Jakob	26 Jesper	27 Marta	28 Botvid, Seved	29 Olof	30 Algot
31	31 Helena, Elin						

Foto av akvarell, Erik Lindblom, Stigtomta

Stigtomta gamla kyrkskolor

Den gamla Tingstadie-skolan på kyrkbacken i Stigtomta ersattes 1904 med en byggnad, också på kyrkbacken. Om den gamla skolan varit för liten, så blev den här skolan för stor. Den var tilltagen med utrymmen som aldrig kom att användas.

Byggnaden totalförstördes vid en häftig brand den 24 januari 1931. Branden utbröt i kantorns sängkammare vid middagstiden. Genom ortsbefolkningens snabba ingripande med sprutor och vattenlangning lyckades man rädda omgivande bebyggelse, men inga inventarier räddades.

Efter skolbranden blev det en våldsamt strid om var den nya skolan skulle ligga. Förslag fanns om återupp-förande på kyrkbacken, placering vid övre delarna av nuvarande Vatten- och Bondebyvägarna eller på Klockarjorden. Det blev Klockarjorden där skolan ligger nu.

Augusti

2017

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
31	31 Helena, Elin	1 Per	2 Karin, Kajsa	3 Tage	4 Arne, Arnold	5 Ulrik, Alrik	6 Alfons, Inez
32	7 Dennis, Denise	8 Silvia, Sylvia Drottningens namnsdag	9 Roland	10 Lars	11 Susanna	12 Klara	13 Kaj
33	14 Uno	15 Stella, Estelle	16 Brynolf	17 Verner, Valter	18 Ellen, Lena	19 Magnus, Måns	20 Bernhard, Bernt
34	21 Jon, Jonna	22 Henrietta, Henrika	23 Signe, Signhild	24 Bartolomeus	25 Lovisa, Louise	26 Östen	27 Rolf, Raoul
35	28 Gurli, Leila	29 Hans, Hampus	30 Albert, Albertina	31 Arvid, Vidar	1 Samuel	2 Justus, Justina	3 Alfild, Alva

Foto av akvarell, Erik Lindblom, Stigtomta

Stigtomta nya skola

togs i bruk 1933 och kostnaden för bygget inklusive lärarbostad blev 71 889:23. Under uppbyggnadstiden hölls skola i de gamla fattigstugorna vid kyrkan. Även den här skolan drabbades av brand (anlagd) den 18 januari 1969. Kvar av den gamla skolan står nu endast lärarbostaden och en uthuslänga. Så byggdes ny skola upp och den har under åren utökats för att nu åter ha tjänat ut och ett nybygge är på gång 2017.

September

2017

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
35	28 Guri, Leila	29 Hans, Hampus	30 Albert, Albertina	31 Arvid, Vidar	1 Samuel	2 Justus, Justina	3 Alfild, Alva
36	4 Gisela	5 Adela, Heidi	6 Lilian, Lilly	7 Regina, Roy	8 Alma, Hulda	9 Anita, Annette	10 Tord, Turid
37	11 Dagny, Helny	12 Åsa, Åslög	13 Sture	14 Ida	15 Sigrid, Siri	16 Dag, Daga	17 Hildegard, Magnhild
38	18 Orvar	19 Fredrika	20 Elise, Lisa	21 Matteus	22 Maurits, Moritz	23 Tekla, Tea	24 Gerhard, Gert
39	25 Tryggve	26 Enar, Einar	27 Dagmar, Rigmor	28 Lennart, Leonard	29 Mikael, Mikaela	30 Helge	1 Ragnar, Ragna

Foto av akvarell, Erik Lindblom, Stigtomta

Täckhammars skola.

1888 donerade dåvarande ägaren till Täckhammar, David Böklin, en ny skolbyggnad. Den stora byggnaden är nu riven. Undervisning pågick här 1888 – 1952. Före det undervisades 1829-1888 i Jenningska skolan, donerad av Sophie Eleonora Jennings, Täckhammar.

Oktober

2017

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
39	25 Tryggve	26 Enar, Einar	27 Dagmar, Rigmor	28 Lennart, Leonard	29 Mikael, Mikaela	30 Helge	1 Ragnar, Ragna
40	2 Ludvig, Love	3 Evald, Osvald	4 Frans, Frank	5 Bror	6 Jenny, Jennifer	7 Birgitta, Britta	8 Nils
41	9 Ingrid, Inger	10 Harry, Harriet	11 Erling, Jarl	12 Valfrid, Manfred	13 Berit, Birgit	14 Stellan	15 Hedvig, Hillevi
42	16 Finn	17 Antonia, Toini	18 Lukas	19 Tore, Tor	20 Sibylla	21 Ursula, Yrsa	22 Marika, Marita
43	23 Severin, Sören	24 Evert, Eilert 🇸🇪 FN-dagen	25 Inga, Ingalill	26 Amanda, Rasmus	27 Sabina	28 Simon, Simone	29 Viola
44	30 Elsa, Isabella	31 Edit, Edgar					

Foto av akvarell, Erik Lindblom, Stigtomta

Valinge skola.

Valingegodset underhöll länge egen skola för godsets barn. Redan 1809 donerade dåvarande ägaren 500 rdr banco, varav räntan skulle användas till friskola för fattiga barn. Den privata skolan upphörde inte förrän 1893, då kommunen övertog skolan och ägaren till Valinge skänkte mark och virke till ny skola.

November

2017

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
44	30 Elsa, Isabella	31 Edit, Edgar	1 Allhelgonadagen	2 Tobias	3 Hubert, Hugo	4 Sverker <i>Alla Helgons dag</i>	5 Eugen, Eugenia
45	6 Gustav Adolf <i>Gustav Adolfsdagen</i>	7 Ingegerd, Ingela	8 Vendela	9 Teodor, Teodora	10 Martin, Martina	11 Märten	12 Konrad, Kurt
46	13 Kristian, Krister	14 Emil, Emilia	15 Leopold	16 Vibeke, Viveka	17 Naemi, Naima	18 Lillemor, Moa	19 Elisabet, Lisbeth
47	20 Pontus, Marina	21 Helga, Olga	22 Cecilia, Sissela	23 Klemens	24 Gudrun, Rune	25 Katarina, Katja	26 Linus
48	27 Astrid, Asta	28 Malte	29 Sune	30 Anders, Andreas	1 Oskar, Ossian	2 Beata, Beatrice	3 Lydia

Foto av akvarell, Erik Lindblom, Stigtomta

Århammars skola

År 1884 uppfördes Århammars skola på av ägaren, Anders Petter Öberg, skänkt mark. Nykyrka socken hade sin skola på andra sidan Kisängsfjärden och det var stort behov av en skola på den östra delen av socknen. Undervisningen upphörde 1947.

December

2017

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
48	27 Astrid, Asta	28 Malte	29 Sune	30 Anders, Andreas	1 Oskar, Ossian	2 Beata, Beatrice	3 Lydia
49	4 Barbara, Barbro	5 Sven	6 Nikolaus, Niklas	7 Angela, Angelika	8 Virginia	9 Anna	10 Malin, Malena Nobeldagen
50	11 Daniel, Daniela	12 Alexander, Alexis	13 Lucia	14 Sten, Sixten	15 Gottfrid	16 Assar	17 Stig
51	18 Abraham	19 Isak	20 Israel, Moses	21 Tomas	22 Natanael, Jonatan	23 Adam Drottningens födelsedag	24 Eva
52	25 Juldagen Juldagen	26 Stefan, Staffan Annandag jul	27 Johannes, Johan	28 Benjamin	29 Natalia, Natalie	30 Abel, Set	31 Sylvester

Tiondebod, Prästgården, Skillra

Denna bod användes för att samla in tiondet, en gammal beskattningsform från 1200-talet, vanligast förekommande från 1600-talet och till 1900-talets början. Kronotionde och kyrktionde bestämdes snart till fasta årliga belopp eller fasta mängder naturalier. Prästtiondet (avskaffat 1910) omfattade en tredjedel av det totala spannmålstiondet samt vart tionde levande fött djur.

Boden har en osäker datering. Tillsammans med de två grindstugorna vid Prästgården är dessa de äldst bevarade husen i Stigtomta socken.

Enligt prästgårdsinventeringen, som uppger slutet av 1500-talet, flyttades kyrkoherdebostället från Kyrkbyn till Skillra. Sörmlands Museum bedömer att byggnaden är från 1700-talet.

2014 har boden renoverats av frivillig arbetskraft ur Hembygdsföreningen. Renoveringen har skett i samråd med ägaren och under överinseende av Sörmlands Museum. Bodan tillhör gården Skillra och ägs av Haresta gård.

Hembygdsföreningen har underhållsansvar för byggnaden och förevisar den och inventarierna ett antal dagar varje år.

Ansvarig utgivare för almanackan 2016, Eva Sandström och Margareta Granat